

Integrace jedinců se sluchovým postižením

Integrace

- proces začleňování do integrální society
- stav začlenění jedince či komunity do integrální society
- pokud je celý integrační proces přínosem pro integrující se objekt a výsledkem je stav začlenění, můžeme mluvit o dosažení *pozitivní integrace* » cíl speciální pedagogiky
- naprosté zapojení a plné splynutí postiženého jedince se společností lidí zdravých a to *ve výchově i vzdělávání, v pracovním uplatnění i ve společenském soužití*
- **integrované vzdělávání**

Inkluze

- stav, kdy je prostředí běžné školy již na integrované dítě připraveno
- společnost se skládá z individualit, které jsou odlišné » proto je třeba vytvořit školu pro všechny, bezbariérový život a tzv. inkluzivní společnost
- každý z nás má právo na podporu a pomoc, které je zapotřebí pro život ve společnosti
- cílem je vytvořit pocit, že rozdílnost a odlišnost každého z nás je samozřejmá a normální

Výhody integrace

- ✓ dítě nemusí bydlet na internátě
- ✓ identifikace se skupinou slyšících dětí
- ✓ doma má dostatek mluvních vzorů k napodobování
- ✓ tyto děti vykazují celkově lepší školní a řečové výkony
- ✓ musí se mnohem více vyrovnávat s všedními potížemi
- ✓ význam i pro slyšící děti
- ✓ lepší návaznost školy na SŠ a VŠ

Nevýhody integrace

- ✓ učitel běžné školy si nemusí vždy uvědomovat, že dítě se SP vyžaduje speciální přístup
- ✓ dítě se SP se může ve třídě běžné školy cítit izolované, nešťastné či přetížené
- ✓ tř. učitelé nemohou vždy brát na SP žáky speciální ohledy
- ✓ slyšící spolužáci nejsou vždy ochotni pomoci
- ✓ třídy se špatnou prostorovou akustikou a zvýšenou hladinou hluku

Příprava prostředí

- spolupráce s SPC

- ředitel vybírá učitele, který je ochotný pomoci
- umožnění komunikace učitele ZŠ s učiteli z MŠ
- snížení počtu žáků ve třídě
- umístění žáka ve 2.-4.lavici k uličce

Kritéria pro integraci SP dítěte:

- *dítě (školní zralost, připravenost, užívání pomůcek, postoj k sobě)*
- *rodina (aktivní spolupráce, reálná očekávání, pozitivní vztah)*
- *škola*
 - *ředitel, učitel, žáci*
- *SPC*
 - *poradenství a diagnostika*
- *prostředky speciálně pedagogické podpory*
 - *osobní asistent, kompenzační a rehabilitační pomůcky, úprava vzdělávacích podmínek*
- *forma integrace*
 - *individuální, skupinová*
- *další faktory*
 - *sociálně psychologické mechanismy*

Kritéria pro úspěšné zařazení SP dítěte do ZŠ běžného typu

Dítě

1. Stav sluchu – není pokládán za příliš důležité hledisko
2. Sluchadlo
3. Věk při přidělení sluchadla
4. Postoj dítěte k jeho vadě
5. Intelekt
6. Děti s více vadami
7. Celkové posouzení

Rodina

- ✓ dostatek informací (SPC)
- ✓ přesvědčení o přednostech integrované výchovy
- ✓ nepovažovat zařazení do speciální školy za neúspěch
- ✓ zajištění kontaktů se slyšícími dětmi v době mimoškolní
- ✓ pravidelně pomáhat dítěti při přípravě do školy
- ✓ mluvit běžně mluvenou češtinou,
- ✓ příprava již v MŠ
- ✓ pozitivní vztah k dítěti

Škola – učitelé

- ✓ dostatek informací o problematice SP
- ✓ plné pochopení a porozumění pro dítě a jeho problémy
- ✓ spolupráce s rodiči SP dítěte
- ✓ chovat se stejně jako k ostatním žákům
- ✓ informovat děti ve třídě o sluchadle; vysvětlit jim, proč SP žák sedí na určitém místě; jak se k němu mají chovat; jak s ním mají správně komunikovat

Škola – spolužáci

- ✓ brát ohled na vadu SP spolužáka, ale nepřehánět pomoc
- ✓ důležitý je příklad učitele – rozdělit žákům úkoly (pomoc při obstarávání poznámek, prohlídka školy,..)
- ✓ soužitím se ostatní děti stávají citlivější, učí se být pohotovější, pomáhat nejen jednorázově, ale jako postoj

Program integrace SP dětí do běžných zařízení zahrnuje:

- posouzení vhodnosti integrace a jejího způsobu v týmové spolupráci (logoped, psycholog, příp. sociální pracovníce)
- doporučení vhodného předškolního a školního zařízení pro každé jednotlivé dítě
- metodickou a odbornou pomoc pedagogům běžné školy či jiných výchovných institucí formou konzultací, návštěv a hospitací pracovníka v běžné škole, případně návštěvy pedagoga v SPC; informace o vhodných kompenzačních pomůckách a reedukačních materiálech

- další speciálně pedagogická a logopedická péče o jednotlivé děti za koordinované spolupráce SPC, školy a rodiny